

Julita Rybczyńska

Zbigniew Hołda, 17 marca 1950 – 20
maja 2009

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 16/1,
287-288

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Kronika Naukowa Wydziału Politologii

A chronicle of scientific events of the Faculty of Political Science

Wspomnienie

Zbigniew Hołda, 17 marca 1950 – 20 maja 2009

W dniu 20 maja 2009 roku zmarł prof. Zbigniew Hołda; dr hab. nauk prawnych, prof. nadzw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, prawnik, uznany specjalista w zakresie prawa karnego wykonawczego i praw człowieka, wykładowca akademicki, autor wielu publikacji naukowych, adwokat; działacz społeczny, obrońca praw człowieka.

Profesor Zbigniew Hołda był wychowankiem I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie. Ukończył, a następnie do 1991 roku pracował na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. W 1990 objął stanowisko kierownika Katedry Prawa Penitencyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był członkiem Komisji Prawnej Polskiej Akademii Umiejętności.

Był przykładem zaangażowania obywatelskiego. Doradca Solidarności w latach 1980–1981, jako działacz opozycji demokratycznej został internowany w stanie wojennym.

W okresie reform ustrojowych po 1989 roku angażował się w działania, których celem było dostosowanie polskiego systemu prawnego i penitencyjnego do standardów europejskich. Pracował w Komisji ds. Reformy Prawa Karnego (od 1989 do 1997 r.) oraz w Zespole ds. Nowelizacji Kodyfikacji Karnej przy Ministrze Sprawiedliwości (1999–2000). Miał wielki wkład w reformę więziennictwa i służby penitencyjnej w Polsce. W latach 2004–2007 był członkiem Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom (Rada Europy). Jako adwokat Profesor Hołda doprowadził do wydania wielu wyroków sądowych kluczowych dla praktyki stosowania prawa i ochrony praw konstytucyjnych jednostki w Polsce.

Profesor Zbigniew Hołda był niestrudzonym obrońcą praw człowieka. Był członkiem Komitetu Helsińskiego w Polsce oraz wiceprezesem Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Brał udział w niezliczonych inicjatywach społecznych, programach edukacyjnych i monitoringu, mających na celu poprawienie w Polsce standardów przestrzegania praw człowieka. Współpracował z wieloma organizacjami pozarządowymi w charakterze eksperta i opiekuna naukowego podejmowanych inicjatyw społecznych. Odważnie i bezkompromisowo wypowiadał się w kwestiach naruszeń praw człowieka w Polsce. Był wspaniałym przykładem prawnika zaangażowanego w pracę społeczną. Na jego dokonania w działalności publicznej

składają się między innymi wieloletnie bezpłatne świadczenie pomocy prawnej ofiarom naruszeń praw człowieka, ofiarom przestępstw, osobom zmarginalizowanym społecznie, prześladowanym lub wymagającym wsparcia i pomocy ze względu na sytuację materialną lub rodzinną. Współtworzył opinie prawne *amicus curie* do skarg składanych w ramach systemu Rady Europy do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Prowadząc od wielu lat wykłady z problematyki praw człowieka na poziomie akademickim oraz w Szkole Praw Człowieka Helsińskiej Fundacji profesor Zbigniew Hołda miał ogromny wpływ na kształtowanie się postaw społecznych respektujących prawa człowieka wśród wielu pokoleń polskich prawników, nauczycieli, lekarzy, dziennikarzy, pracowników organów ścigania.

My jednak, pracownicy i studenci Wydziału Politologii UMCS zapamiętaliśmy go przede wszystkim jako naszego kolegę, wybitnego naukowca i nauczyciela akademickiego. W latach 1991–2003 roku był związany z Instytutem Nauk Politycznych, a następnie Wydziałem Politologii UMCS jako założyciel i wieloletni kierownik Zakładu Praw Człowieka. Był prekursorem nauczania problematyki praw człowieka na poziomie akademickim w Polsce, sprawiając, że Wydział Politologii UMCS był pierwszym ośrodkiem akademickim w Polsce z rozwiniętym programem nauczania tej problematyki. Na Wydziale Politologii wiele lat prowadził wykłady i seminaria na temat ochrony praw człowieka, ucząc kolejne roczniki studentów politologii, stosunków międzynarodowych i dziennikarstwa standardów praw człowieka i obywatela. Obok wybitnych osiągnięć naukowych prof. Hołda był też wyśmienitym i bardzo popularnym dydaktykiem. Brał udział w wielu programach badawczych i edukacyjnych dotyczących różnych aspektów ochrony praw człowieka. W trakcie pracy w UMCS prof. Hołda angażował się również w nieodpłatne świadczenie porad i udzielanie informacji prawnych osobom, które zgłaszały się do Zakładu Praw Człowieka.

Optymista, obdarzony wielkim urokiem osobistym był dla nas wszystkich przykładem prawości, życzliwości, bezinteresowności i skromności.

*Dr Julita Rybczyńska
Zakład Praw Człowieka*

Uroczystości

Jubileusz profesora Jana Jachymka

W 2009 roku Profesor Jan Jachymek obchodzi podwójny jubileusz: siedemdziesiątą rocznicę urodzin oraz trzydzieści pięć lat pracy naukowej w Uniwersytecie Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie. Większość swego aktywnego życia poświęcił Uczelni, przekazując swoje talenty i energię jako badacz, nauczyciel, organizator.

Jan Jachymek urodził się 20 września 1939 roku we wsi Zaporze, gmina Radecznica, powiat zamojski, w rodzinie chłopskiej Wojciecha i Anieli Jachymków. Dzieciństwo przypadło na trudny wojenny okres. Edukację rozpoczął tuż po wojnie, uczęszczając do szkoły podstawowej w Radeczniczy, a następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Wysokiem k. Krasnegostawu, gdzie uzyskał maturę w 1957 roku. Po otrzymaniu świa-